

PRITARTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2019 m. kovo d. sprendimu TS-

**KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Kupiškis
2019

PASKIRTIS IR IŠTEKLIAI

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Savivaldybės tarybai atskaitinga biudžetinė įstaiga, kuri savo veikla siekia skatinti atskaitingumą, į rezultatus ir žmonių poreikius orientuotą valdymą, savivaldybės turto, finansų valdymo ir kontrolės sistemų pažangą.

Kontrolės ir audito tarnybos kompetenciją apibrėžia Vietos savivaldos įstatymas ir Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatai.

Prižiūródama, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai, Kontrolės ir audito tarnyba:

- Atlieka išorės finansinį ir veiklos auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse.
- Kiekvienais metais rengia ir reglamente nustatytais terminais ir tvarka teikia Savivaldybės tarybai išvadas dėl pateiktų tvirtinti Savivaldybės biudžeto vykdomo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, kurį sudaro 29 Savivaldybės asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenys; Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, kuriame sukonsoliduoti 33 viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių duomenys; Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.
- Rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už Savivaldybės kontroliuojamų įmonių imamas paskolas
- Atlieka įstatymuose ir kituose teisės aktuose priskirtas funkcijas.

Ši Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018 metų veiklos ataskaita parengta vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 15 punktą, skirta Kupiškio rajono savivaldybės tarybai, kuriai Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atskaitinga, ir rajono gyventojams paaiškinti Kontrolės ir audito tarnybos 2018 metų veiklos rezultatus.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Kontrolės ir audito tarnybos žmoniškieji ištekliai yra maži. 2018 metais Tarnyboje dirbo 1 valstybės tarnautojas, nors Savivaldybės taryba yra patvirtinusi 2 pareigybes. Antrai pareigybei Tarnyboje kelinti metai iš eilės finansavimas neskiriamas. Savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė – įstaigos vadovė, turinti aukštąjį universitetinį ekonominį ir magistro išsimokslinimus bei 18 metų patirtį šiame darbe. Nuo 2013 metų pasikeitus valstybinio audito reikalavimams ir metodikoms, finansinius ir teisėtumo auditus privaloma atlikti vadovaujantis Tarptautiniais audito standartais (TAS), o teisėtumo auditą – Atitikties audito, susijusio su finansinių ataskaitų auditu, gairėmis (TAAIS 4000 – 4200). Valstybės kontrolė, atlikdama išorinę peržiūrą, konstatavo, kad Kontrolės ir audito tarnyboje nevykdoma audito kokybės kontrolė, todėl tarnyboje sukurta sistema neužtikrina, kad visi auditai būtų atliekami pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Valstybės kontrolės parengtas metodikas. Vienas darbuotojas tarnyboje nepajėgus vykdyti šių reikalavimų.

PROFESINIS TOBULĖJIMAS

Nuolatinis tobulėjimas ir mokymasis yra būtina sąlyga profesiniam auditui atlikti ir kitoms mūsų kompetencijai priskirtoms funkcijoms vykdyti. Tarnyboje buvo nusistatyti mokymosi prioritetai, kad būtų užtikrinamas nenutrūkstamas profesinių žinių gilinimas. Deja, per 2018 metus Savivaldybės kontrolierius neįgyvendino Valstybės tarnybos įstatymu reglamentuoto nurodymo išklausti ne mažiau 40 valandų kvalifikacijos kėlimo seminaruose, nes nebuvo išleidžiamas į kvalifikacijos kėlimo seminarus. Detalesnė informacija apie išklausus seminarus pateikiama 1 priede. Profesiniam tobulinimui išleista 1,2 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų.

FINANSINIAI IŠTEKLIAI

Kontrolės ir audito tarnybai 2018 metais Savivaldybės taryba patvirtino 24,4 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui – 15,6 tūkst. Eur, socialiniam draudimui – 4,8 tūkst. Eur. Dėl nenurodytų priežasčių 2018 metais Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nebuvo pervesti, nors ir Savivaldybės tarybos sprendimu paskirti, 3 872,33 euro asignavimai prekėms ir paslaugoms įsigyti. Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko ir atskaitomybę rengia Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyrius.

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VEIKLA 2018 METAIS

VEIKLOS PLANAVIMAS

Kad tinkamai būtų organizuojamas darbas ir įgyvendinamos įstatymais priskirtos funkcijos, kasmet rengiamas ir su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu derinamas ateinančių metų veiklos planas. 2018 metų Kontrolės ir audito tarnybos veiklos planas (toliau – Planas), kuriame numatyti praėjusių metų baigiamieji ir einamųjų metų auditai, kontrolės funkcijos ir kita veikla, patvirtintas. Planas įstatymo nustatyta tvarka pateiktas Valstybės kontrolei, paskelbtas Savivaldybės interneto svetainėje.

Rengiant planą, buvo įvertinti turimi žmogiškieji ištekliai, atsižvelgta į strateginio tyrimo metu nustatytas Savivaldybės veiklos problemas, anksčiau atliktų auditų rezultatus ir galimas rizikas, numatytos audito sritys, audituojami subjektai, audito apimtys, auditams atlikti reikalingas preliminarus darbo dienų skaičius.

Audito planavimo etapą Kontrolierius užbaigė detaliųjų audito programų sudarymu, kuriose pagrindinis dėmesys sutelkiamas į subjektams būdingas rizikos sritis. Tai padeda sumažinti audito atlikimo laiko sąnaudas ir pasiekti pagrindinį audito tikslą – gauti pakankamus ir tinkamus įrodymus, kad finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos visais reikšmingais atvejais yra teisingos, o Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai ir įstatymų nustatytiems tikslams.

Finansinio audito ciklas nesutampa su kalendoriniais metais, nes audituojami subjektai metinius biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, apie kurių teisingumą kontrolierius turi pareikšti nepriklausomą nuomonę, sudaro tik kalendoriniams metams pasibaigus, todėl plane numatytos dvi dalys – baigiamieji praėjusių metų auditai ir einamųjų metų auditai.

2018 metais buvo parengtas, suderintas su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu ir patvirtintas Kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos planas.

Kontrolės ir audito tarnyba atlieka išorės finansinį (teisėtumo) ir veiklos auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse.

2018 METŲ VEIKLOS REZULTATAI

Kontrolės ir audito tarnybos 2018 metų veikla buvo suplanuota atsižvelgiant į turimus ribotus Kontrolės ir audito tarnybos žmogiškuosius išteklius ir svarbiausius darbus, kuriuos buvo būtina atlikti. 2018 metais iš viso atlikti 2 auditai, parengtos 2 audito ataskaitos, 2 patikrinimo ataskaitos, 3 išvados bei Tarnybos veiklos ataskaita. Apie veiklos plano vykdymą atsiskaityta Kontrolės komiteto posėdyje.

Be tiesioginių pareigų, susijusių su auditais, Savivaldybės kontrolierius dalyvavo Savivaldybės tarybos, Komitetų, komisijų posėdžiuose, pagal savo kompetenciją vykdė įstaigos vidaus administravimo funkcijas.

Kaip ir kasmet, 2018 metais buvo parengta Kontrolės ir audito tarnybos 2017 metų veiklos ataskaita ir pateikta Savivaldybės tarybai. Parengta ir pateikta merui Savivaldybės kontrolieriaus valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimo išvada.

Kontrolės ir audito tarnybos darbo rezultatai pirmiausia skirti rajono bendruomenei, Savivaldybės tarybai ir audituojamiems subjektams paaiškinti, kaip naudojami Savivaldybės biudžeto pinigai ir turtas. Kiekvieno audito ataskaita ir išvada teikiama audituotiems subjektams, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, merui, Administracijos direktoriui.

FINANSINIS (TEISĖTUMO) AUDITAS

Finansinio audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, audituojamo subjekto turto (valstybės ar savivaldybės) valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

SAVIVALDYBĖS ATASKAITŲ RINKINIŲ AUDITAS

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ataskaitų auditą. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys sudarytas Savivaldybės 29 biudžetinių įstaigų, 2 viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų, Savivaldybės izdo ir Savivaldybės privatizavimo fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Audito metu buvo atliktos pagrindinės ir analitinės audito procedūros, kurios atskleidė priedų ir priemokų mokėjimo, viešųjų įstaigų finansavimo, vietinės reikšmės kelių, biologinio turto, nebaigtos statybos, pastatų ir statinių apskaitos trūkumus.

Audito metu nustatyta, kad Savivaldybė nesivadovavo Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatomis, kurios nurodo, kad Savivaldybių institucijos priemonės lygioms galimybėms užtikrinti ***numato savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane***. Savivaldybė nesivadovavo Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nuostatomis, kurios nurodo, kad ***Savivaldybių institucijos priemonės, skirtas moterų ir vyrų lygioms galimybėms užtikrinti, numato savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane***.

Kupiškio rajono plėtros iki 2020 metų strateginiame veiklos plane Savivaldybė nėra numačiusi priemonių lygioms galimybėms užtikrinti.

Per pastaruosius metus Savivaldybėje nepanaudotų valstybės dotacijų suma išaugo dvigubai. 2014 metais į valstybės biudžetą gražinta suma sudarė 79,7 tūkst. Eur, 2015 metais – 59,7 tūkst. Eur, 2016 metais – 26,5 tūkst. Eur, 2017 metais – 52,5. Didžiausia 2017 metais nepanaudota lėšų suma ir gražinta į valstybės biudžetą 16,6 tūkst. Eur – tai lėšos, skirtos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti.

Ministerijoms ir jų departamentams 2017 metais gražinta 52,5 tūkst. Eur nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų.

Savivaldybės kontrolierius dar 2017 metais audito metu nustatė leidimų išdavimo dėl išorinės reklamos įrengimo Savivaldybės teritorijoje reglamentuojančių norminių aktų trūkumus ir pateikė rekomendacijas jiems šalinti, tačiau Savivaldybės administracija nepašalino visų trūkumų.

Reklamos įstatymo 12 straipsnis reglamentuoja išorinės reklamos įrengimo reikalavimus. Šio straipsnio 4 dalis nurodo, kad išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis Išorinės reklamos įrengimo taisyklėmis. Reklamos įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis savivaldybės patvirtintais išorinės reklamos specialiaisiais planais ar bendraisiais teritorijų planavimo dokumentais ir juose nustatytais išorinės reklamos įrengimo reglamentais.

Kupiškio rajono savivaldybėje patvirtinto išorinės reklamos specialiojo plano nėra. Savivaldybės taryboje patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose nenustatyti išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentai.

Savivaldybės kontrolierius nustatė, kad 2016 metais Savivaldybės administracijoje buvo priskaičiuota ir išmokėta įvairių priedų ir priemonių 238,6 tūkst. Eur. 2017 metais išmokamų priedų ir priemonių suma išaugo iki 301,29 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos direktorius nepateikė Savivaldybės kontrolieriui užpildytų klausimynų ir informacijos dėl 2017 metais darbuotojams pagal pareigybes ir pavardes išmokėto darbo užmokesčio, priedų bei priemonių. Savivaldybės kontrolierius buvo

apribotas atlikti audito procedūras ir įvertinti, ar teisėtai ir teisingai buvo mokamas darbo užmokestis, priedai bei priemokos prie darbo užmokesčio, o taip pat, ar teisingai paskaičiuojami mokesčiai.

Savivaldybės administracijoje 2017 metais, palyginus su 2016 metais, išaugo neužimtų etatų skaičius. 2017 metų gale neužimtų etatų skaičius – 14 etatų. Tačiau šiems neužimtiems etatams finansavimas 2017 metais nebuvo sumažintas.

Savivaldybės kontrolierius atsisakė pareikšti nuomonę dėl Savivaldybės administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srities (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.1.) nurodytų išlaidų dydžio – 1 mln. 556,98 tūkst. Eur.

Skaičiuojant darbuotojų darbo užmokesčio poreikį 2017 metams biudžetinei įstaigai Kontrolės ir audito tarnybai, Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo tvarka ir teikiant Savivaldybės biudžeto projektą Savivaldybės tarybai, projekte neparengė privalomo finansavimo Kontrolės ir audito tarnyboje Savivaldybės tarybos patvirtintiems 2 etatams.

Savivaldybės kontrolierius audito ataskaitoje 2017 metais konstatavo, kad Kupiškio rajono savivaldybės administracija 2016 metais skirstant biudžeto lėšas Socialinės ir sveikatos priežiūros programos priemonių įgyvendinimui ne konkurso būdu skyrė 6,5 tūkst. Eur viešajai įstaigai Kupiškio dienos centrui, tokiu būdu buvo pažeistas viešasis interesas, lygiateisiškumo, objektyvumo ir skaidrumo principai finansavimo skyrimo procese, nes kitos organizacijos net neturėjo galimybės sužinoti apie galimybę gauti finansavimą iš Savivaldybės biudžeto.

Nustatyta, kad ir 2017 metais Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja ydingai parengė Savivaldybės biudžeto projektą, kuriame numatė 6 tūkst. Eur finansavimą viešajai įstaigai Kupiškio dienos centrui. Tikslinant Savivaldybės biudžetą, viešajai įstaigai buvo skirtas papildomas 1,6 tūkst. Eur finansavimas be konkurso. Savivaldybės biudžeto lėšos buvo panaudotos viešosios įstaigos direktoriaus ir buhalterio darbo užmokesčiui.

Savivaldybės kontrolierius nustatė, kad teisės aktai nenumato asignavimų skyrimo iš Savivaldybės biudžeto viešųjų įstaigų išlaikymui finansuoti.

Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymu bei pažeisdama Savivaldybės biudžeto parengimo tvarką, Biudžeto projekte numatė asignavimus viešajai įstaigai Kupiškio dienos centrui. Asignavimai viešajai įstaigai Kupiškio dienos centrui skirti neteisėtai. Savivaldybės biudžetui padaryta 7,6 tūkst. Eur žala.

Nustatyta, kad 2017 m. lapkričio 9 d. Savivaldybės taryba priėmė sprendimą Nr. TS-276, kuriuo numatoma Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto lėšomis prisidėti prie viešosios įstaigos Kupiškio vaikų dienos centro veiklos projektų įgyvendinimo ir skirti 10 procentų nuo projekto finansavimui gaunamų lėšų. Šį ydingą Savivaldybės tarybos sprendimo projektą taip pat parengė Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja.

Savivaldybės taryba nėra nustačiusi Kupiškio rajono viešųjų įstaigų vykdomų projektų dalinio finansavimo Savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos.

2016 metais Savivaldybės kontrolierius nustatė trūkumus biologinio turto apskaitos srityje. Tie patys trūkumai išliko ir 2017 metais:

- Savivaldybės administracija, Kupiškio Povilo Matulionio progimnazija ir Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija nesivadovavo 16-ojo VSAFAS nuostatomis, želdynų ir želdinių, kaip biologinio turto neregistravo apskaitoje.

- Lietuvos Respublikos statistikos departamentui 2014 metais Savivaldybių želdynų statistinėje ataskaitoje ŽEL - 01 nurodyta, kad Savivaldybėje yra 7 parkai ir 3 skverai: Adomynės dvaro parkas (1,99 ha), Antašavos dvaro sodyba (1,70 ha), Noriūnų dvaro parkas (7 ha), Kupos slėnio parkas (16,7 ha), Uošvės Liežuvis (Kupiškėnų parkas) (9,02 ha), Kareivinių parkas (16 ha), L. Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos parkas (2 ha), Jono Černiaus skveras (0,50 ha), Subačiaus miestelio skveras (0,70 ha), P. Matulionio progimnazijos skveras-arboretumas (0,60 ha), tačiau šių želdynų žemės sklypai neįregistruoti Nekilnojamojo turto registre.

- 2015–2016 metais Savivaldybė neatliko duomenų analizės, siekdama įsitikinti, ar nėra turto, priskirtino ne žemės ūkio veikloje naudojamam biologiniam turtui, kuris pagal 16-ąją VSAFAS turėjo būti užregistruotas kaip biologinis turtas (pvz., spaudoje ne kartą minėtas Sakurų parkas).

- Nustatyta, kad biologiniam turtui priskirtinos sąnaudos yra apskaitomos kaip nebaigta statyba (pvz., Kupos parko tvarkymo darbai, kurių vertė 150,6 tūkst. Eur).

Savivaldybės administracija informavo Savivaldybės kontrolierių, kad ėmėsi veiksmų siekdama pašalinti Savivaldybės kontrolieriaus nurodytus trūkumus ir Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka pirkto paslaugą želdynų ir želdinių inventORIZacijai atlikti Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje. Želdynų inventORIZaciją numatoma atlikti iki 2020 metų gruodžio 31 d.

Savivaldybės kontrolierius negalėjo patvirtinti Finansinės būklės ataskaitoje nurodyto 30,5 tūkst. likučio teisingumo, nes Savivaldybė nesivadovavo 16 – VSAFAS nuostatomis, neregistravo apskaitoje viso biologinio turto, neįvertino jo pagal VSAFAS reikalavimus ir neatliko inventORIZacijos, kaip reglamentuojama LR aplinkos ministro įsakyme.

Infrastruktūros skyrius, kurio žinioje kadastrinės bylos bei teisinė turto registracija, pateikė informaciją, kad atlikta 76 turto vienetų teisinė kelių ir gatvių registracija. Per 2017 metus padidėjo teisiškai įregistruotų Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių skaičius.

Savivaldybės patvirtintame sąraše 11,04 proc. vietinės reikšmės kelių ir gatvių atlikti kadastriniai matavimai ir teisinė registracija.

Nustatyta, kad kai kurių gatvių atliktos rekonstrukcijos sąnaudos vis dar apskaitomos kaip nebaigta statyba, nors gatvės jau keleri metai naudojamos (pvz., Vilniaus gatvės Kupiškyje rekonstrukcija baigta 2007 metais, vertė – 108,7 tūkst. Eur, B. Žekonio g. rekonstrukcija baigta 2008 metais, vertė – 214,4 tūkst. Eur, Blaivybės g. Dailiūnų kaime kapitalinis remontas, vertė – 60,0 tūkst. Eur). Gatvių vertė nepadidinta, Nekilnojamojo turto registre neįregistruota. Nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Savivaldybės administracija nesivadovauja VSAFAS 12-ojo standarto nuostata nebaigtos statybos sąskaitoje apskaityti visas su statyba susijusias išlaidas tik iki tol, kol ilgalaikio turto vienetas bus paruoštas naudoti.

Savivaldybės kontrolierius negalėjo patvirtinti Finansinės būklės ataskaitoje nurodyto 17 949,30 tūkst. Eur likučio.

Pažymėtina, kad Savivaldybės administracija atsižvelgė į Savivaldybės kontrolieriaus nustatytus trūkumus dėl nebaigtos statybos ir 2017 metais iš nebaigtos statybos į kitus straipsnius išskėlė audito ataskaitoje paminėto turto už 1 449,68 tūkst. Eur.

Tačiau dar išlieka nebaigtoje statyboje įregistruoto turto vienetų projektų su rekonstrukcijos darbais, kurie užbaigti 2006 ir vėlesniais metais arba darbai nevykdomi nuo 2008 metų (pvz., slidinėjimo trasos rekonstrukcija 5,5 tūkst. Eur). Ataskaitinių metų pabaigoje šie objektai buvo eksploatuojami, todėl nebaigtoje statyboje sukauptomis vertėmis turėjo būti padidintos rekonstruojamų turto vienetų įsigijimo savikainos, skaičiuojamas nusidėvėjimas arba turto vienetai perduoti kitiems grupės viešojo sektoriaus subjektams.

Neatlikus užbaigtų ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir esminio pagerinimo darbų išlaidų iškelimo operacijų iš nebaigtos statybos į pastatų bei infrastruktūros ir kitų statinių ilgalaikio materialiojo turto grupes, nebuvo skaičiuotas faktiškai naudojamų aukščiau minėtų ilgalaikio materialiojo turto vienetų nusidėvėjimas.

Dėl 12-ojo VSAFAS nuostatų nesilaikymo Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje tvarkant ir apskaitant nebaigtą statybą, Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebaigtos statybos vertė padidinta 864, 9 tūkst. Eur ir šia suma parodyta mažesnė infrastruktūros ir kitų statinių vertė, nuo šios sumos neskaičiuotos nusidėvėjimo sąnaudos.

Atkreiptinas dėmesys, kad atliekant Savivaldybės 2014, 2015 ir 2016 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditą, Savivaldybės kontrolierius buvo nustatęs, kad Kultūros centro pastato atliktos renovacijos sąnaudos 1 382, 4 tūkst. Eur apskaitomos kaip nebaigta statyba, nors turtas jau keleri metai naudojamas. Pastato vertė nepadidinta, Nekilnojamojo turto registre neįregistruota. Nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

Dėl nebaigtos statybos apskaitos netikslumų, Savivaldybės kontrolierius negalėjo patvirtinti Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje 4 978,61 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes nebaigtos statybos likutinė vertė padidinta 2 247,3 tūkst. Eur.

Kupiškio rajono UAB „Kupiškio autobusų parkas“ valdybos pirmininkas (Savivaldybės administracijos direktorius) nepateikė Savivaldybės kontrolieriui dokumentų ir įrodymų, kad UAB „Kupiškio autobusų parkas“ valdyba taiko priemones ir būdus, kurie užtikrintų, kad Kupiškio rajono gyventojai gali naudotis kokybiška keleivinio transporto priemonių, vežančių keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais, paslauga.

Vadovaujantis Keleivinio transporto kontrolės nuostatų 15.2 papunkčiu, Savivaldybių institucijos vykdo kontrolės funkcijas keleivinių kelių transporto priemonių, dirbančių vietinio ir tolimojo susisiekimo maršrutuose, joms esant (važiuojant) šios ar gretimų savivaldybių teritorijose.

Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 4 dalis nurodo, kad Savivaldybių institucijų arba jų įgaliotų įstaigų kelių transporto kontrolės tarnybų pareigūnai turi teisę savo ir gretimų savivaldybių teritorijose sustabdyti ir tikrinti lengvuosius automobilius taksi ir kitas keleivines kelių transporto priemones, vežančias keleivius vietinio ir tolimojo susisiekimo maršrutais. Kontrolės teisę turintys pareigūnai, nustatę pažeidimus, turi teisę uždrausti transporto priemonei toliau važiuoti ir laikinai paimti transporto priemonės registravimo dokumentą, kol bus pašalinti pažeidimai.

Savivaldybės kontrolieriui nebuvo pateikti įrodymai, kad Savivaldybė vykdo ir užtikrina Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse bei Keleivinio transporto kontrolės nuostatuose numatytą viešųjų paslaugų teikimo organizavimą ir kontrolę.

Savivaldybės kontrolierius audito metu nustatė, kad Kupiškio rajono savivaldybės administracija skelbia ne visą privalomą informaciją (dokumentus) arba skelbia teisės aktų neatitinkančią informaciją:

1. Savivaldybės administracijos direktorius nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 patvirtinto Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo 15 punkto pirmos pastraipos reikalavimais ir nepaskelbė savo, kaip įstaigos vadovo, gyvenimo aprašymo.
2. Savivaldybės administracijos direktorius neužtikrino, kad įstaigos nuostatai būtų laiku atnaujinami ir atitiktų Vietos savivaldos įstatymo reikalavimus. Kupiškio rajono svetainėje skelbiami Kupiškio rajono savivaldybės administracijos nuostatai, patvirtinti Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2007 m. gegužės 17 d. sprendimu Nr. TS-91. Šie nuostatai patvirtinti vadovaujantis jau nebegaliojančiu Vietos savivaldos įstatymo 17 straipsnio 9 punktu.

3. Savivaldybės administracijos direktorius nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 patvirtinto Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo 18 punkto VII pastraipos reikalavimais ir 2017 metais interneto svetainės skyriaus „Administracinė informacija“ srityje „Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai“ nepaskelbė Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nurodytos Savivaldybės administracijos biudžeto vykdymo ataskaitos.

4. Savivaldybės administracijos direktorius nesivadovavo Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 33 straipsnio 1 dalies reikalavimais ir svetainėje nepaskelbė Savivaldybės administracijos 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių.

5. Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius nesivadovavo Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 33 straipsnio 3 dalies reikalavimais ir 2017 metais svetainėje nepaskelbė Savivaldybės kontrolieriaus išvados dėl Savivaldybės administracijos 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių. Pagal įstatymo reikalavimus auditoriaus (valstybinio audito) išvada turi būti skelbiama ne vėliau kaip per 10 dienų nuo auditoriaus (valstybinio audito) išvados pasirašymo dienos.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 pavedė Informacinės visuomenės plėtros komitetui prie Susisiekimo ministerijos kartą per metus atlikti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų interneto svetainių būklės analizę ir kasmet iki liepos 1 d. pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai šios analizės rezultatus. Informacinės visuomenės plėtros komitetas 2017 metais Kupiškio rajono savivaldybėje patikrino 10 svetainių, ar jos atitinka reikalavimus ir skelbia būtiną informaciją. Patikrinimo metu nustatyta, kad VŠĮ Kupiškio rajono ir turizmo centras paskelbė tik 32,61 proc. būtinos informacijos, Kupiškio jaunimo centras paskelbė taip pat tik 32,61 proc. būtinos informacijos, UAB „Kupiškio komunalininkas“ paskelbė 0 proc., UAB „Kupiškio vandenys“ paskelbė 0 proc. būtinos informacijos.

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius neužtikrino, kad interneto svetainėje būtų viešinama privaloma informacija apie Kupiškio rajono savivaldybės administracijos finansinę atskaitomybę.

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius, būdamas ir Kupiškio rajono savivaldybės uždarytųjų akcinių bendrovių valdybos pirmininkas, neužtikrina, kad uždarytųjų akcinių bendrovių valdybos atliktų tinkamą priežiūrą, kaip Savivaldybės kontroliuojamos įmonės rajono gyventojams teikia privalomą informaciją bendrovių interneto svetainėse.

Savivaldybės kontrolierius pateikė 16 rekomendacijų nustatytiems pažeidimams šalinti (išsamiau – ataskaitos 2 priede).

IŠVADOS DĖL SAVIVALDYBĖS ATASKAITŲ

Igyvendinant Kontrolės ir audito tarnybos strateginį tikslą – prižiūrėti, kaip valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas, Kontrolierius atliko auditus bei parengė privalomas išvadas Savivaldybės tarybai.

2018 metais konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio audito ir turto naudojimo audito išvadoje buvo pateiktos 3 sąlyginės nuomonės.

Išvada dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo

Sąlyginės nuomonės dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas:

Savivaldybės kontrolierius nustatė finansinės būklės ataskaitos (ilgalaikio turto, biologinio turto, nebaigtos statybos, vietinės reikšmės kelių ir gatvių, finansavimo sumų), veiklos rezultatų ataskaitos (pagrindinės veiklos pajamų ir sąnaudų straipsnių) reikšmingų duomenų iškraipymų (įskaitant sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti), kuriuos lėmė iškraipymai žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose. Finansinės įtakos mastas Savivaldybės konsoliduotojo finansinių ataskaitų rinkinio duomenims nurodytas audito ataskaitoje.

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.

Kontrolieriaus nuomone, išskyrus išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, Kupiškio rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą įtrauktą į Savivaldybės grupę viešojo sektoriaus subjektų 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2017 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Savivaldybės kontrolierius buvo apribotas atlikti audito procedūras Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srities išlaidų audito programoje, nes Savivaldybės administracijos direktorius nepateikė Kontrolės ir audito tarnybai reikiamos informacijos audito procedūroms atlikti, todėl

negalime patvirtinti *Savivaldybės administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srities (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.1.) nurodytų išlaidų dydžio – 1 mln. 556,98 tūkst. Eur teisingumo.*

Nustatė neteisėtą lėšų skyrimą viešosioms įstaigoms, nes teisės aktai nenumato asignavimų skyrimo iš Savivaldybės biudžeto viešųjų įstaigų išlaikymui finansuoti.

Sąlyginė nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Kontrolieriaus nuomone, išskyrus išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo pagrindas:

Savivaldybės turto ir daiktinių teisių įteisinimo, įregistravimo Nekilnojamojo turto registre, ne visos ankstesniais metais mūsų pateiktos rekomendacijos dėl Savivaldybės įsteigtų įmonių valdymo trūkumų buvo įgyvendintos. Savivaldybės 2017 metų biudžeto ir turto naudojimo neatitikimai nurodyti audito ataskaitoje.

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo.

Mūsų nuomone, išskyrus išvados skyriuje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti dėl Savivaldybės 2017 metų biudžeto ir turto naudojimo“ apibūdintų dalykų poveikį, Savivaldybės 2017 metų biudžetas visais reikšmingais atžvilgiais parengtas, patvirtintas, patikslintas ir vykdytas laikantis teisės aktų reikalavimų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami, disponuojama jais teisėtai ir naudojami įstatymų nustatytiems tikslams.

PASKOLŲ ĖMIMO GALIMYBIŲ VERTINIMAS

2018 metais Kontrolierius neatliko auditų, susijusių su Savivaldybės skolinių santykių galimybių vertinimu.

TEISĖTUMO AUDITAI

Teisėtumo audito tikslas- gauti pakankamą užtikrinimą, kad lėšos ir turtas yra valdomi, naudojami, disponuojama jais teisėtai ir jie naudojami įstatymų nustatytiems tikslams.

Teisėtumo vertinimui taip pat priskiriamas biudžeto planavimo, ekonomiškumo ir galimo viešojo intereso pažeidimo vertinimas.

2018 metais Kontrolės ir audito tarnyba pradėjo teisėtumo auditą Kupiškio r. Kūno kultūros ir sporto centre.

NEPLANINIAI AUDITAI

Kontrolės ir audito tarnyba pagal Vietos savivaldos įstatymo nuostatas nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais, dėl priimtų Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimo teisingumo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultato.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos persiuntė raštus pagal kompetenciją Kontrolės ir audito tarnybai dėl Kupiškio rajono savivaldybės naudojamų biudžeto lėšų pagrįstumo griaunant pastatus Dailiūnų k., Skapiškio sen., Kupiškio r. Savivaldybės kontrolierius atliko patikrinimą **Dėl Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo pagrįstumo.**

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolierius, patikrinimo metu išnagrinėjęs teisės aktus ir teismų nutartis, nenustatė, kad Kupiškio rajono savivaldybė nepagrįstai ar neteisėtai naudojo Europos Sąjungos ir Savivaldybės biudžeto lėšas likviduojant bešeimininkį turtą ir griaunant pastatus, kurie yra ne teismo ginčo objektai, Dailiūnų kaime, Skapiškio sen., Kupiškio r.

Teismo ginčo objektai Dailiūnų k., Skapiškio sen., Kupiškio r. nėra griaunami ir Europos Sąjungos ir Savivaldybės biudžeto lėšos jiems nėra naudojamos.

Kupiškio rajono savivaldybė ilgą laiką nesinaudojo pastatais, esančiais Dailiūnų k., bei neįregistravo nuosavybės teisių registre. Ši aplinkybė sudarė sąlygas apeliantui teismuose reikalauti, kad atsiradus tikrajam bešeimininkio turto savininkui, jis turėtų būti grąžinamas pareiškėjui.

Pagal asociacijos pateiktą skundą Kontrolės ir audito tarnybai dėl galimai neteisėtų veiksmų Kupiškio rajono savivaldybės valdomos Uoginių trasos teritorijoje, Savivaldybės kontrolierius atliko patikrinimą **„Dėl Uoginių trasos panaudojimo teisėtumo“**.

Savivaldybės kontrolierius nustatė, kad 2015 metais UAB „Geometra“ parengtoje Žemės sklypo kadastro duomenų suvestinėje duomenų apie inžinerinius statinius (automobilių ir motociklų sporto trasas) nenurodoma, tačiau UAB „Geometra“ pateiktame žemės sklypo plane yra pažymėtos žvyro trasos ir padangų tvoros.

Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti, kad Savivaldybės administracija, priimdama žemės sklypo kadastrinių matavimų bylos atlikimo darbus, tinkamai priėmė darbus ir įvertino egzistuojančių sporto trasų neįrašymo į bylą faktą.

Pagal panaudą perduotame Savivaldybei sklype buvo vykdomas projektas, finansuotas pagal Kupiškio rajono strategijos „Kupiškio rajono integruota 2007–2013 m. vietos plėtros strategiją gyvenimo kokybei kaime gerinti“ I prioriteto „Kaimo gyvenviečių viešosios infrastruktūros plėtra ir konkurencingumo stiprinimas“ priemonę „Kaimų atnaujinimas ir plėtra“, Uoginių žvyro karjero pritaikymas viešiesiems poreikiams. Projektą 2013 metais įgyvendino Kupiškio rajono visureigių klubas „35 coliai“.

Tačiau Savivaldybė nesudarė sutarties su projekto vykdytoju dėl žemės sklypo naudojimo. Projekto vykdytojas veiklą vykdė be jokios Savivaldybės kontrolės. Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti, kad projekto vykdytojas Savivaldybės valdomame sklype vykdė teisėtą veiklą.

Patikrinimo metu Savivaldybės kontrolieriui buvo pateikta Muziejaus g. 9, Uoginių k., Kupiškio r., Nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų byla, kurioje nurodoma, kad pagal Kadastrinių duomenų nustatymo datą 2018 m. rugsėjo 19 d. plane pažymėti kiti inžineriniai statiniai: Automobilių sporto trasa ir Motociklų sporto trasa.

Abiejų trasų statybos pradžios metai ir statybos pabaigos metai nurodomi tie patys – 2018 metai. Minėtame plane sporto trasos nurodytos ne ilgiu, o pločiu. Trasų baigtumas – 100 proc.

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius 2018-11-14 raštu Nr. S1-2768(4.11) Savivaldybės kontrolieriui pateikė informaciją, kad Savivaldybės administracija nėra išdavusi leidimų dėl turto pagerinimo darbų nuo 2015 metų, todėl lieka neaišku, kas ir kada bei kokiomis lėšomis suformavo inžinerinius statinius: automobilių ir motociklų sporto trasas.

Savivaldybės kontrolierius negali patvirtinti, kad minėti duomenys kadastrinių matavimų byloje atitinka faktinius duomenis Uoginių k., Kupiškio r. Tuo labiau, kad 2015 metais UAB „Geometra“ Savivaldybei pateiktame žemės sklypo plane jau buvo pažymėtos žvyro trasos ir padangų tvoros.

Savivaldybės kontrolierius kreipėsi dėl bendradarbiavimo ir informacijos pateikimo apie sukurtą turtą projekto įgyvendinimo laikotarpiu į Kupiškio rajono vietos veiklos grupę. Tačiau VVG informacijos Savivaldybės kontrolieriui nepateikė ir nurodė dėl duomenų pateikimo kreiptis tiesiogiai į pareiškėją visureigių klubą „35 coliai“.

Svetainėje www.kvvg.lt skelbiama, kad projektas „**Kur baigiasi kelias, teprasideda gyvenimas**“, kurio vykdytojas visureigių klubas „35 Coliai“, yra įgyvendintas. Projekto metu yra **sutvarkytos autokroso ir motokroso** trasos (1 pav.). Pagal šią svetainėje skelbiamą informaciją

darytina išvada, kad projekto įgyvendinimo metu buvo sukurtas ilgalaikis turtas – inžineriniai statiniai. Tačiau Kupiškio rajono VVG Savivaldybės kontrolieriui informacijos apie sukurtą ar pagerintą ilgalaikį turtą Savivaldybės valdomame žemės sklype neteikė.

Savivaldybės administracija aplaidžiai valdė pagal panaudą 2015 metais perimtą turtą (šiuo atveju žemės sklypą) Uoginių k., Kupiškio r., ir nereikalavo iš projekto vykdytojo ir Kupiškio rajono VVG, kad būtų pateikta informacija apie investicijas į sporto trasų suformavimą Savivaldybės valdomame žemės sklype.

Nuo 2015 metų Savivaldybės administracija nėra išdavusi leidimų pagal panaudos sutartį valdomame sklype įrengti elektros stulpus, statyti atitvarus, gerinti trasas. Tačiau tokie įrenginiai Savivaldybės valdomame sklype yra pastatyti.

Savivaldybės kontrolierius, vietoje apžiūrėjęs trasas, nustatė, kad prieš metus statyti atitvarai jau surūdiję. Yra rizika, kad pastatyti ne nauji atitvarai, o įsigyti iš kelininkų įmonės nebenaudojamo metalo laužo.

Kontrolieriaus nuomone, Savivaldybė nevykdė jokios kontrolės ir aplaidžiai valdė turtą (šiuo atveju žemės sklypą). Savivaldybės administracija nuo 2015 metų nevykdė sklypo inventorizacijos pagal teisės aktų reikalavimus, kurių metu būtų nustatytas faktiškai esantis turtas minėtame sklype.

Savivaldybės kontrolieriui Savivaldybės administracija pateikė duomenis, kad 2018 metais Uoginių kaime buvo organizuoti 7 komerciniai renginiai. Tik už vieną organizuotą komercinį renginį buvo sumokėtas vietinės rinkliavos mokestis, nes organizatoriai nebuvo atleisti nuo minėto rinkliavos mokesčio. Dėl atleidimo nuo rinkliavos mokesčio į Savivaldybės biudžetą 2018 metais negauta 1740 Eur.

Darytina išvada, kad Savivaldybė remia ūkine veikla besiverčiančius subjektus, leisdamą neatlygintinai naudotis valstybės turtu, kurį panaudos pagrindais valdo Savivaldybė.

Visi patikrinimo metu nustatyti dalykai rodo, kad Savivaldybės turtas (šiuo atveju žemės sklypas) valdomas neefektyviai, nes nesiekiama didžiausios naudos visuomenei ir neužtikrinama visų ūkio subjektų sąžininga konkurencija, pretenduojant valdyti viešąją nuosavybę ir naudotis ja.

Savivaldybės turtas valdomas nesilaikant viešosios teisės ir efektyvumo principų, nes Savivaldybės valdomame žemės sklype be sutarties su Savivaldybe, savavališkai veiklą vykdo VŠĮ „Kupiškio auto – moto sportas“ ir Visureigių klubas „35 coliai“.

Savivaldybė nuo 2015 metų aplaidžiai valdė turtą (šiuo atveju žemės sklypą), nekontroliavo europinio projekto vykdytojo veiklos šiame žemės sklype, nuo 2015 metų neatliko turto inventorizacijos pagal teisės aktų reikalavimus.

2018 metais Kontrolės ir audito tarnyba gavo tarptautinį skundą anglų kalba dėl Kupiškio jaunimo centro finansinių išipareigojimų nevykdymo. Pradėjus patikrinimo procedūras, Kupiškio jaunimo centras sumokėjo įsiskolinimą už Austin Miller koncertą, vykusį 2018 m. gegužės 19 d.

VEIKLOS AUDITAI

Veiklos auditas – tai viešojo ir vidaus administravimo veiklos, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais vertinimas ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu.

2018 metų veiklos plane kartu su Valstybės kontrole buvo numatytas Turto valdymo savivaldybėje auditas, tačiau Valstybės kontrolės pageidavimu šis auditas perkeltas į 2019 metus.

BENDRADARBIAVIMAS

Kontrolės ir audito tarnyba atskaitinga Savivaldybės tarybai. Bendradarbiaudama su Savivaldybės taryba, teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas, informuoja apie auditų metu nustatytas negeroves, siūlo priimti, pakeisti sprendimus, tuo siekdama didinti audito poveikį, skatinti teisingą, taupų efektyvų ir racionalų viešųjų finansų ir turto valdymą. Kasmet Savivaldybės tarybai pateikiama Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaita, kurioje ne tik išdėstomi per metus nuveikti darbai, bet ir atkreipiamas dėmesys į spręstinas problemas.

Kontrolės ir audito tarnybos strateginis partneris – Kontrolės komitetas. Metų pradžioje Kontrolės komitetui pateiktas svarstyti Kontrolės ir audito tarnybos 2018 metų Savivaldybės biudžeto asignavimų poreikio projektas, svarstyta ir pritarta 2017 metų Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaitai, metų pabaigoje svarstyta ir pritarta 2019 metų veiklos plano projektui.

Kontrolės komitetui teikiama visą auditų ir patikrinimų medžiaga, atkreipiamas dėmesys į tas rekomendacijas, kurių įgyvendinimas dėl vienu ar kitu priežasčių stringa.

Tiek Valstybės kontrolė, tiek savivaldybių Kontrolės ir audito tarnybos, atlikdamos išorės auditą, vadovaujasi tais pačiais Valstybinio audito reikalavimais, Tarptautiniais audito standartais ir metodikomis. Keitimasis patirtimi – svarbiausia bendradarbiavimo kryptis, todėl 2018 metais

vykusiuose renginiuose dalijomės žiniomis, audito gerąja praktika. 2018 metų pradžioje suorganizuotame pasitarime Valstybės kontrolė pristatė auditų strategiją ir sritis, kad nedubliuotume darbų savivaldybėse, o atlikę auditus, galėtume pasidalinti rezultatais.

Vykdydami Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 20 punktą, teikiame informaciją apie teiktas išvadas ir rekomendacijas Vyriausybės atstovui.

Savivaldybių kontrolierių asociacijos (toliau – Asociacija) veikloje dalyvaujama nuo jos susikūrimo, tai yra, nuo 1998 metų. Veikla Asociacijoje – tai visų pirma bendradarbiavimas su kitų savivaldybių Kontrolės ir audito tarnybomis – pasidalijama patirtimi, aptariami dažniausiai pasitaikantys pažeidimai, kiti aktualūs klausimai. Tobulinant viešojo sektoriaus audito kokybę, Asociacija išsiaiškina poreikius ir organizuoja mokymus, susitikimus su valstybinių institucijų specialistais. Jau daugiau kaip dešimt metų Asociacija yra Europos regioninių audito institucijų organizacijos EURORAI narė. Kupiškio rajono savivaldybės kontrolierė dalyvauja EURORAI rengiamuose seminaruose ir įgyja tarptautinės patirties audito srityje, kuria pasidalija su visais asociacijos nariais. 2018 metais Savivaldybės kontrolierė stažavosi Velso Valstybės kontrolės institucijoje.

Nuolat skatiname visuomenės domėjimąsi atliekamu darbu ir jo rezultatais, todėl svetainėje www.kupiskis.lt skelbiame metinius planus ir ataskaitas, audito ataskaitas bei išvadas bei kitą informaciją apie Kontrolės ir audito tarnybos veiklą. Veiklos ataskaitos santrauka skelbiama rajono laikraštyje „Kupiškėnų mintys“.

Neabejotina, kad profesinių įgūdžių plėtojimas, sklandus įstaigos veiklos procesų vykdymas, profesinis augimas skatina naujo elgesio, vertybių ir požiūrių vystymąsi ne tik pačioje Kontrolės ir audito tarnyboje, bet ir už jos ribų.

VEIKLOS PRIORITETAİ

Nuolat stebime ir vertiname pokyčius viešajame sektoriuje, kad galėtume kuo anksčiau įžvelgti besiformuojančius iššūkius ir perspėti atsakingus subjektus apie galimas rizikas.

Atsižvelgdamas į stebėsenos rezultatus ir Savivaldybės turto valdymo iššūkius, kaip ir kasmet, išskirtinį dėmesį Savivaldybės kontrolierius skirs šios srities nagrinėjimui. Ne mažesnę dėmesį skirs racionaliam finansinių išteklių panaudojimo vertinimui. Kol kas nėra užtikrintas ir efektyvus biudžeto lėšų panaudojimas darbuotojų priedams ir priemokoms. Atlikdamas finansinius auditus, Kontrolierius didžiausią dėmesį skirs vidaus kontrolės aplinkai ir jos patikimumui įvertinti. Audito temas ir subjektus atrinks stebėdamas asignavimų valdytojų vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą, vertindamas rizikas. Tai apima nuolatinį asignavimų ir turto valdytojų veiklos stebėjimą, sistemingą duomenų rinkimą, kaupimą ir apibendrinimą, kurie atskleidžia pagrindines

veiklos rizikas. Susistemines visą surinktą informaciją, atsakingai ją įvertins ir parengs 2019 metų audito strategiją.

Toliau rūpinsis atliekamo audito kokybe, kurią gali užtikrinti tik aukštos kvalifikacijos, daug žinių turintys specialistai. Bus keliama kvalifikacija, tobulinami audito atlikimo metodai. Siekiama būti ne tik vertintojais, bet ir aktyviais patarėjais ir pagalbininkais, skatinančiais viešojo sektoriaus pažangą, prevencinį audito poveikį, stiprinant bendradarbiavimą su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, komunikavimą su audituojamaisiais subjektais, Savivaldybės administracija.

2018 metais pastebėti teigiami pokyčiai įgyvendinant auditų rekomendacijas, bet pokyčiai galėtų būti reikšmingesni. Veikdami kartu, puoselėdami pagarba ir pasitikėjimu grįstus santykius su suinteresuotomis šalimis, siekiame bendro tikslo.

Dėkoju visų audituotų subjektų vadovams ir darbuotojams už supratimą ir pastangas siekiant bendro tikslo – išmintingai valdyti ir naudoti Savivaldybės turtą, lėšas ir kitus išteklius bei gerinti rajono žmonėms teikiamų paslaugų kokybę. Esu įsitikinusi, kad bendromis pastangomis pasieksime, kad Savivaldybės turtas būtų valdomas skaidriau, taupiau, efektyviau ir rezultatyviau. Iš Tarybos narių tikiuosi objektyvaus Kontrolės ir audito tarnybos veiklos vertinimo, pastabų ir pasiūlymų, kaip gerinti darbą.

Savivaldybės kontrolierė

Vilma Mažeikienė

Kupiškio rajono savivaldybės
kontrolės ir audito tarnybos
2018 metų veiklos ataskaitos
1 priedas

**KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VALSTYBĖS
TARNAUTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS
2018 METAIS**

Eil. Nr.	Kvalifikacijos tobulinimo priemonės pavadinimas	Data
1.	„Asmens duomenų apsaugos reikalavimų naujovės: ruošiamės pokyčiams šiandien“.	2018-04-06
2.	„Asmens duomenų apsaugos reikalavimų naujovės: ruošiamės pokyčiams šiandien“, „Auditų išorinių peržiūrų rezultatai ir veiklos audito praktiniai pavyzdžiai“ .	2018-06-01

Kupiškio rajono savivaldybės
kontrolės ir audito tarnybos
2018 metų veiklos ataskaitos
2 priedas

AUDITO ATASKAITOSE PATEIKTOS REKOMENDACIJOS

AUDITO ATASKAITA DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR TURTO NAUDOJIMO

Savivaldybės administracijos direktoriui:

1.	Parengti ir papildyti Savivaldybės strateginį veiklos planą priemonėmis, kurios užtikrintų lygių galimybių įstatymų reikalavimus.
2.	Parengti ir teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinti Kupiškio rajono savivaldybės išorinės reklamos specialųjį planą.
3.	Spręsti klausimą dėl neteisėtai išmokėtų Savivaldybės biudžeto lėšų viešajai įstaigai Kupiškio dienos centrui.
4.	Parengti Kupiškio rajono viešosioms įstaigoms skiriamo dalinio finansavimo projektams įgyvendinti biudžeto lėšomis tvarką.
5.	Priimti sprendimus dėl apskaitos duomenų ir Savivaldybės tarybos patvirtinto kelių ir gatvių sąrašo sutikslinimo.
6.	Užtikrinti, kad biologinis turtas būtų įvertintas ir apskaitytas teisės aktų nustatyta tvarka.
7.	Darbo užmokesčio fondo poreikį biudžetinei įstaigai Kontrolės ir audito tarnybai skaičiuoti vadovaujantis teisės aktais.
8.	Užtikrinti žemės sklypų suformavimą po Savivaldybei priklausančiais parkais ir skverais ir įregistruoti Nekilnojamojo turto registre.
9.	Siekiant, kad į Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius patektų tik teisingi duomenys, parengti priemonių planus ir numatyti lėšų šaltinius vietinės reikšmės

	kelių ir gatvių techninei inventorizacijai / kadastriniams matavimams atlikti, valstybinei žemei po jais įteisti ir įregistruoti Nekilnojamojo turto registre.
10.	Imtis priemonių, kad nebaigtoje statyboje sukaupiti rekonstrukcijos darbai, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis, užbaigus darbus ir objektus pradėjus eksploatuoti, būtų laiku iškeliami į kitas turto grupes.
11.	Įpareigoti Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro vadovybę nebaigtoje statyboje sukauptus rekonstrukcijos darbus iškelti į kitas turto grupes.
12.	Pakartotinai rekomenduojama spręsti klausimą dėl galimybės reorganizuoti VšĮ Kupiškio turizmo ir verslo informacinį centrą į biudžetinę įstaigą.
13.	Nustatyti į veiklos rezultatus orientuotą uždaryjū akcinių bendrovių vadovų ir sveikatos priežiūros įstaigų vadovų bei vyriausiųjų buhalterijų darbo apmokėjimo sistemą.
14.	Siekiant užtikrinti viešosios keleivių vežimo paslaugos priežiūrą ir kontrolę, nustatyti viešosios paslaugos – keleivių vežimo paslaugos teikimo, priežiūros ir kontrolės tvarką.
15.	Užtikrinti, kad interneto svetainėje būtų viešinama privaloma informacija apie Kupiškio rajono savivaldybės administracijos finansinę atskaitomybę.
16.	Įpareigoti Savivaldybės kontroliuojamas įmones sukurti teisės aktų reikalavimus atitinkančias interneto svetaines ir viešinti informaciją apie veiklą.

PATIKRINIMO ATASKAITA

DĖL SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ NAUDOJIMO PAGRĮSTUMO

Savivaldybės administracijos direktoriui:

1.	Užtikrinti racionalų ir teisėtą Europos Sąjungos ir Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą bešeimininkio turto likvidavimui ir griaunant pastatus.
----	--

PATIKRINIMO ATASKAITA**DĖL UOGINIŲ TRASOS NAIDOJIMO TEISĖTUMO****Savivaldybės administracijos direktoriui:**

1.	Teisės aktų nustatyta tvarka uždrausti VšĮ „Kupiškio auto – moto sportas“ ir Visureigių klubui „35 coliai“ bet kokią savavališką veiklą pagal panaudą Savivaldybės valdomame žemės sklype Uoginių k., Kupiškio r.
2.	Siekiant užtikrinti efektyvų Savivaldybės valdomo turto naudojimą bei vienodas ūkio subjektų veiklos sąlygas rinkoje, spręsti klausimą dėl sporto trasų Uoginių k., Kupiškio r., administravimo perdavimo Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centrui.
3.	Teisės aktų nustatyta tvarka išreikalauti pateikti dokumentus, patvirtinančius investicijas į sporto trasas Uoginių k., Kupiškio r., kurios buvo patirtos vykdant projektą ar iš kitų šaltinių.
4.	Parengti ir patvirtinti Uoginių k., Kupiškio r., esančių sporto trasų naudojimo tvarką nurodant, kad subjektams, vykdančioms ūkinę veiklą, šis turtas neatlygintinai neperduodamas ir nuo rinkliavos mokesčio neatleidžiami.
5.	Inventorizaciją atlikti teisės aktų nustatyta tvarka, įvertinant žemės sklype sukurtą turtą, pastatytus įrenginius.